

Research Paper

Identification and Analysis of the Prominent and Influential Factors in Good Urban Governance*

Mahdi Hosseinpour^{1*}, Mohsen Kalantari², Isā Piri³

1. Ph.D. Student of Geography and Urban planning, Zanjan University, Zanjan, Iran.
2. Associate Professor, Department of Geography, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.
3. Assistant professor, Department of Geography, Zanjan University, Zanjan, Iran.

DOI:10.22124/gscaj.2022.21191.1130

Received: 2021/11/30

DOR: 20.1001.1.27831191.1401.3.1.2.5

Accepted: 2022/04/21

Abstract

As an interconnected whole, the city needs a strong organization with integrated management. With the entry of the private sector and volunteer groups into policy and government, we can see a more desirable form of city administration. Cities have found no way to govern and manage themselves except laying the groundwork for the development of democracy, all of which implies a new way of governing cities called good urban governance. This model is defined as a participatory development process in which all stakeholders, including the government, the private sector, and civil society, provide a way to solve the problems of the rapid urbanization process. This paper aimed to identify the influential and prominent factors in good governance of Urmia. It is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of the research method. The nature of the data is qualitative and quantitative, and the method of data collection is the library research and field (interaction questionnaire). The research sample included 35 experts of urban planning, city managers, and researchers (22 managers and experts and 13 researchers) who were selected by the Delphi method and snowball. The prominent and influential factors have been analyzed in the Mactor software environment, and the degree of competitiveness, convergence, and agreement among the main factors has been determined. Twelve prominent and influential factors in the good governance of Urmia were examined. The results showed that direct and indirect effects among the factors represent the highest number of effects for a provincial factor with 187 effects. The highest level of competitiveness was related to the social networks, with a rate of 1.83. Road development, housing, and an urban management organization with 12 events per goal have been identified.

Keywords: Good Urban Governance, Factor Analysis, Mactor, Urmia.

Highlight

- Identifying and examining actors, creates benefits and capacities for managers and planners of Urmia city that can be fully synchronized with facilitating the principles of good urban governance.
- The classification of the governing actors of Urmia city in the diagram of influence and effectiveness indicates the existence of a vicious cycle in the interactions between the effective actors in the management process of the city.

Extended Abstract

Introduction

The city needs a strong organization with integrated management as an interconnected whole. With the entry of the private sector and volunteer groups into policy and government, we can see a more desirable form of the city administration. Cities have found no way to govern and manage themselves except by laying the groundwork for the development of democracy, all of which implies a new way of governing cities called good urban governance. This model is defined as a participatory development process in which all stakeholders, including the government, the private sector, and civil society, provide a way to solve the problems of the rapid

* This article is based on the doctoral dissertation of the first author in geography and urban planning under the supervision of the second author and the advice of the third author at Zanjan University

* Corresponding Author: m.hoseinpour@znu.ac.ir

urbanization process. The question that arises in this paper is who are the role-playing actors, influential people, and prominent forces in governing the city of Urmia? Efforts are made to explain better the various dimensions of a better understanding of the conditions of urban managers and policymakers and their position in the city of Urmia to be understood from the citizens' perspective. This can be an effective step to eliminate the deficiencies and shortcomings in the structural and executive body.

The literature review (identification of the main actors of urban governance) indicated that there is no research on the subject under study. Therefore, this research is a step towards advancing this important issue for the city of Urmia. Also, the subject's methodology under investigation is another novelty aspect. Mactor software examines and analyzes the actors influential in realizing good governance in the city of Urmia. This study tried to provide a model to improve the current process of developing urban governance programs. On the one hand, the prepared projects meet the needs of the people and the urban system and, on the other hand, provide a suitable platform for improving the feasibility of urban spatial development plans.

Methodology

This paper aimed to identify the influential and prominent factors in good governance of Urmia. It is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of the research method. The nature of the data is qualitative and quantitative, and the method of data collection is the library research and field (interaction questionnaire). The data analysis method is quantitative-qualitative (mixed method) in this research. According to the needs of this research, the sample population includes experts and elites who have the necessary and sufficient expertise in the field of integrated urban management and good governance in the studied city. The research sample included 35 experts, specialists, and elites selected by the snowball method. We asked the experts to introduce the next person to us. Hidden and overt actors in urban management and good urban governance were extracted through an open questionnaire and the Delphi method. After gathering the actors and goals, the matrix of works was formed in two stages, so that the indicators are placed in its rows and columns. Excel and Mactor software were used to convert indicators and variables. After gathering the actors and goals, the interaction matrix was formed in two steps, in a way that the indicators are located in rows and columns. Excel and Mactor software were used to convert indexes and variables. The research method is done in 8 steps; the first step is to identify the actors and the goals, the second step is the interaction of the actors with each other, the third step is the effects of the actors and the goals on each other, the fourth step is the analysis of the actors' performance, the fifth step is the competitiveness of the actors; the sixth step is the position of the maximum matrix of the actors, the seventh step, is the degree of convergence and divergence among the actors, the eighth and the final step agreement of the actors between the goals. Twelve prominent and influential factors in the good governance of Urmia were examined.

Results and discussion

Findings showed that direct and indirect effects among actors represent the highest number of influences for governorship with 187 effects. Social networks were the most competitive with 1.83%. Twelve events per goal have determined the purpose of developing roads, housing, and organizing urban management. According to the results, to achieve good governance for the city of Urmia, the participatory planning system should be improved, and the transfer of management of local affairs in the areas of administration, coordination, supervision, and regulation should be established.

Conclusion

The present study has tried to analyze the impact, effectiveness, convergence, divergence, agreement of actors and goals by identifying the influential actors in good governance of Urmia from the experts' viewpoint in the field of urban planning and urban management. The classification of the governing actors of Urmia in the chart of influence and effectiveness indicates the existence of a vicious cycle in the interactions among the influential actors in the management process of the city. The most influential and effective actors are the governmental organizations and institutions, but the actors and public stakeholders such as universities and consulting engineers and the engineering system that should be part of the influential group are practically in the lower category of influence and effectiveness. Also, the convergence and divergence among the actors over their goals showed that the greatest convergence is among public actors. However, according to the city's ultimate goal of good governance, it should be among the government institutions. Regarding the poor coordination among the urban management institutions, the power of government-affiliated actors (governorate, management organization, road, and urban development, etc.) has been more than the total weight of private and public actors. Such a situation can be considered one of the reasons for the lack of proper management of a city, which necessitates paying more attention to the actors and stakeholders in the management process and the city's governance.

Keywords: Good Urban Governance, Factor Analysis, Mactor, Urmia.

Citation:

Monem Lafmejani, S., Shabgoor Monsef, S.M. and Gholipour Soleimani, A. (2022). Identification and Analysis of the Prominent and Influential Factors in Good Urban Governance. *Geographical Studies of Coastal Areas Journal*, 3(8), pp. 27-43. DOI:10.22124/gscaj.2022.21191.1130

Copyrights:

Copyright for this article are retained by the author(s), with publication rights granted to *Geographical studies of Coastal Areas Journal*. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

شناسایی و تحلیل بازیگران اصلی و تأثیرگذار در حکمرانی خوب شهری (مطالعه موردی: شهر ارومیه) *

مهدی حسین‌پور^{*}^۱، محسن کلانتری^۲، عیسیٰ پیری^۳

۱. دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، گروه جغرافیا، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

۲. دانشیار گروه جغرافیا، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

۳. استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

DOI:10.22124/gscaj.2022.21191.1130

DOR: 20.1001.1.27831191.1401.3.1.2.5

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۹/۰۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۲/۰۱

چکیده

شهر به عنوان کلیتی به هم پیوسته، به سازمانی مقتدر با مدیریتی یکپارچه نیازمند است. با ورود بخش خصوصی و گروههای داوطلب به عرصه سیاستگذاری و حکومت، می‌توانیم شاهد شکل مطلوب‌تری از اداره شهر باشیم. شهرها برای مدیریت و اداره خود راهی به جزء زمینه سازی برای توسعه دموکراسی نیافتند که تمام این‌ها به شیوه جدیدی از اداره شهرها به نام حکمرانی خوب شهری دلالت دارد. این الگو به عنوان فرایند مشارکتی توسعه تعریف می‌شود که به موجب آن همه بهره‌وران شامل حکومت، بخش خصوصی و جامعه مدنی راهی را برای حل مشکلات فرایند شهری شدن سریع فراهم می‌کنند. هدف پژوهش حاضر شناسایی و بررسی بازیگران تأثیرگذار و اصلی در حکمرانی خوب شهر ارومیه است. فرایند حاکم بر این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است. ماهیت داده‌ها کیفی و کمی و روش گردآوری داده‌ها به صورت کتابخانه‌ای، میدانی (پرسشنامه تأثیرات متقابل) است. جامعه آماری این پژوهش شامل ۳۵ نفر از کارشناسان حوزه برنامه‌ریزی شهری، مدیران شهری و پژوهشگران (۲۲ انفر مدیر و کارشناس و ۱۳ انفر پژوهشگر) به روش دلفی انتخاب شدند و روش نمونه‌گیری در این پژوهش گلوله بری است. بازیگران اصلی و تأثیرگذار در محیط نرم افزار Mactor مورد تحلیل و اقدام به تعیین میزان رقابت‌پذیری، همگرایی و توافق بین بازیگران اصلی شده است. ۱۲ بازیگر اصلی و تأثیرگذار در حکمرانی خوب شهر ارومیه مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد که؛ اثرات مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران بیانگر بیشترین تعداد اثرگذاری برای بازیگر استانداری با ۱۸۷ اثر بوده است. بیشترین میزان رقابت‌پذیری مربوط به شبکه‌های اجتماعی با میزان ۱/۸۳ می‌باشد. توسعه راهها، مسکن و ساماندهی مدیریت شهری به میزان ۱۲ اتفاق بر هدف مشخص گردیده است.

واژگان کلیدی: حکمرانی خوب شهری، تحلیل بازیگران، Mactor، ارومیه.

نکات بر جسته:

- شناسایی و بررسی بازیگران مزايا و ظرفیت‌های را پیش روی مدیران و برنامه‌ریزان شهر ارومیه قرار می‌دهد که کاملاً می‌تواند با تسهیل اصول حکمرانی خوب شهری همگام باشد.
- دسته‌بندی بازیگران حکمرانی شهر ارومیه در نمودار تأثیرگذاری و تأثیرپذیری نشانگر وجود چرخه معیوب در تعاملات بین بازیگران مؤثر در فرایند مدیریتی شهر است.

* این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم در دانشگاه زنجان می‌باشد.
** نویسنده مسئول: m.hoseinpour@znu.ac.ir

۱. مقدمه

اکنون و آینده جهان به طور قطع زندگی شهری است. امروزه شهرها به عنوان مکان‌های زیست بشر آنچنان جایگاهی یافته‌اند که توسط مدیریتی مستقل اداره می‌شوند. این شهرها، نیازمند مدیریتی هستند که بتواند زمینه ارتقای کیفیت زندگی ساکنین شهری را در راستای پویایی و پایداری فراهم آورد (طلاء و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۴۱). تحولات صورت گرفته در عرصه‌های مختلف زمینه‌ساز شکل‌دهی به مباحث جدید در عرصه مطالعه در حوزه شهرها به عنوان پدیده‌های فضایی - جغرافیایی است (متقی و همکاران، ۱۳۹۸: ۳۲۶). در این زمینه، الگوهای جدید زندگی در جامعه، نیازمند فرایندهای نوآورانه و خلاقیت در مدیریت شهری است (De Guimaraes et al, 2020: 4).

حکمرانی اصول فعلی دولت از بالا به پایین حکمرانی جهانی را به چالش می‌کشد و بر نقش محلی متمرکز می‌شود تا حاکمیت شهری را در برابر نیازهای مردم پاسخگوئی کند (Korosteleva and Flock hart, 2020: 153). حکمرانی شهری به تعامل پویای سازمان‌های دولتی و نیروهای بازار از یکسو نهادهای اجتماعی از سوی دیگر تأکید دارد (Fu, 2018: 2). در واقع مؤلفه‌های حکمرانی خوب شهری، یک مجموعه ساختار به هم وابسته است که بهبود در وضعیت هر کدام به بهبود در شرایط مؤلفه‌های دیگر وابسته است. برای ارتقای وضعیت حکمرانی در مدیریت شهری باید توجه داشت که تنها با نگاه به این موضوع نتیجه مورد انتظار حاصل نخواهد شد (طاهرموسی و قره‌داغی، ۱۳۹۹: ۳۶). تحقق این راهبرد مستلزم مشارکت همه ذی‌نفعان و ذی‌نفوذان در اداره امور شهر است. فرایندهای برنامه‌ریزی که مدیران شهر در چارچوب حکمرانی هدایت می‌کنند، سازوکارهای شفافیت و پاسخگویی را تضمین می‌کند. با این حال این امر در صورتی محقق می‌شود که مسئولان و شهروندان بتوانند از این سازوکارها به شکلی نتیجه بخش و موثر استفاده کنند (Markus and Krings, 2020: 1156). به طور کلی این رویکرد به کمک شبکه‌های پیچیده‌ای از روابط متقابل، از سوی بخش دولتی و خصوصی ایجاد می‌شود و نوعی بوروکراسی نامنئی را ایجاد می‌کند که مفهوم گسترده‌تری از مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی و شفافیت را در پی دارد (Tasan-Kok at al, 2020: 16). دولتها براساس ارزش عمومی، با مدیریت از بالا به پایین عمل می‌کنند. بنگاههای وابسته به بخش خصوصی سودمحور هستند و تحت سازوکار بازار فعالیت می‌کنند. سازمان‌های اجتماعی و مدنی به صورت خود سازمان یافته و در جهت منافع جامعه اداره می‌شوند. شهروندان نه تنها شرکت کننده فردی نیستند، بلکه به صورت سازمان یافته نقش دارند (Yang, 2021: 57). در جوامعی که براساس نظام متمرکز اداره می‌شوند، شهرها بدون در نظر گرفتن جایگاه سایر گروههای شهری به ویژه شهروندان و به شیوه‌ای متمرکز اداره شده‌اند. در این جوامع، حکومت‌های محلی به طور کامل شکل نگرفتند و به دلیل تمرکز مدیریتی با مشکلات متعدد اجتماعی - اقتصادی، آلودگی‌های محیط‌زیستی، مسکن نامناسب و کمبود زیرساخت‌ها و غیره در شهرها روبرو هستند. مدیریت شهری در این گونه جوامع به دلایل متعدد انسجام و هماهنگی لازم را در اداره امور شهرها ندارد (هایل مقدم و نوری کرمانی، ۱۳۹۷: ۲۷۱).

با نگاهی به تجربیات جهانی در برابر مشکلات مدیریت شهری، مهم‌ترین نکته‌ای که به چشم می‌خورد تفاوت عمدی نحوه مدیریت شهرهای برتر و موفق جهان با شهرهای داخل کشور است. آنچه در مدیریت شهرهای ایران به چشم می‌خورد نحوه مدیریت مبتنی بر روش‌های قدیمی و ناکارآمد و سنتی و در بسیاری از موارد سلیقه‌ای مدیران شهری است. تمرکز توسعه در شهرها و توجه به مفاهیم کالبدی و هندسی صرف و غفلت از اهداف اجتماعی در توسعه شهرها، شهرها را با چرخه نامطلوبی از عدم تعاملات اجتماعی و مدیریتی روبرو کرده و چالش‌های بی‌سابقه‌ای مانند تعارضات فرهنگی، نزول کیفیات زندگی، از هم‌گسیختگی‌های اجتماعی، تضعیف نهادهای محلی‌ای و... فراروی آن‌ها نهاده است.

آنچه در این میان مورد اتفاق است، ناکامی نگرش‌های کلان مقیاس و صرفاً کالبدی شهرسازان و برنامه‌ریزان شهری در حل مشکلات نهادی شهرها است، اما آنچه بدیهی می‌نماید حل این معضلات نیازمند نگاهی خرد نگر و کوچک مقیاس و توجه به ظرفیت‌ها، منابع و نگرش‌ها و سرمایه‌های مردمی است تا این طریق با بازنگری ضعف‌ها، توانایی‌ها، امکانات و محدودیت‌های موجود، راهکاری مناسب جهت برون شدن از این معضل ارائه شود. در شهر بزرگ ارومیه علاوه بر مشکلات شهری و رویکردهای تدوین شده از بالا به پایین (متمرکز) و اجرای دستوری برنامه‌ها، مشکلاتی همچون؛ فقدان مدیریت واحد شهر سبب رشد نامتوازن شهر ارومیه شده است. یک رسالت مهم در توسعه یک برنامه‌ریزی، تحلیل بازیگران و ذی‌نفعان به مثابه ابزاری برای «برنامه‌ریزی مشارکتی» توسعه یافته است که وظیفه فهرست‌بندی افراد و گروههای دست‌اندرکار و تلاش

برای پیدا کردن و شناسایی علاقه‌مندی آنها در فعالیت‌های آینده‌نگاری را بر عهده دارد. در این نوشتار با طرح این سؤال که بازیگران نقش‌آفرین، ذی‌نفوذان و نیروهای اثرگذار در حکمرانی شهر ارومیه چه کسانی هستند؟ تلاش می‌شود با تبیین بهتر ابعاد مختلف درک بهتری از شرایط مدیران و سیاست‌گذاران شهری صورت بگیرد و جایگاه آنان در شهر ارومیه از منظر شهرهوندان درک شود و این مقوله بتواند در راستای رفع کمبودها و کاستی‌ها در بدنۀ ساختاری و اجرایی گام مؤثر باشد. شناسایی و بررسی بازیگران مزايا و ظرفیت‌هایی را پیش روی مدیران و برنامه‌ریزان شهر ارومیه قرار می‌دهد که کاملاً می‌تواند با تسهیل اصول حکمرانی همگام باشد از جمله این ویژگی‌ها؛ مشارکت تمام ذینفعان، تفکر بلندمت در برنامه و طرح‌ها، انعطاف‌پذیری سیاست‌های شهری، مشارکت مدنی و اجماع‌گرایی، نگرش سیستمی و کلنگ و رویکرد تکثیرگرایی را شامل می‌شود.

۲. مبانی نظری

حکمرانی اصطلاح پیچیده‌ای است که به شکلی غیرمستقیم تمایل دارد ما را از دیدگاه اصلی و متمرکز حکومت، بسوی سیاست‌گذاری مشارکتی مبتنی بر شبکه سوق دهد (Lyall and Tait, 2019: 1135). شهرها برای مدیریت و اداره خود راهی به جزء زمینه‌سازی برای توسعه دموکراسی نیافته‌اند و در این راه به شکل تازه‌ای از حاکمیت دست یافته‌اند، که برخی آن را در حد اختراع و ابداع جدید بشری در ایجاد نظام اجتماعی نوین دانسته‌اند. این شکل جدید به نام جنبش حاکمیت شایسته یا حکمرانی نامیده می‌شود که منشأ شهری دارد. حکمرانی شهری در پی آن است تا نقش دولت را در حد هماهنگ کننده و پاسدار قوانین محدود کند و از دخلالت مستقیم آن در تصمیم‌گیری‌ها، اداره و اجرای امور مربوط به زندگی روزمره مردم بکاهد (پوراحمد و همکاران، ۱۳۹۷). آنچه حکمرانی خوب را از سنت‌های مدیریتی پیش از آن متمایز می‌سازد، اصول و ارزش‌هایی است که ترویج می‌کند. اصولی که مبنای تحول در حکمرانی و دستیابی به توسعه مطلوب می‌شود (کاظمی و رحمانی، ۱۳۹۹: ۹۳). حکمرانی خوب توسعه لازمه مدیریت خوب شهری است؛ چرا که نوعی اعمال قدرت در مدیریت منابع اقتصادی و اجتماعی یک کشور برای توسعه محسوب می‌شود. براساس برنامه توسعه سازمان ملل، حکمرانی برای دستیابی به اهداف توسعه، مدیریت سیاسی و دولتی عاری از فساد است؛ بنابراین برای دستیابی به اهداف توسعه شهری، باید توجه ویژه‌ای به حاکمیت توسعه داشت (Bhaduri, 2020: 33). برخی از اندیشمندان یا نهادهای بین‌المللی در حوزه حکمرانی بر رابطه بین جامعه مدنی و دولت تأکید کرده‌اند (McCarney, 2003) و برخی به اهمیت آن در توسعه (World Bank, 1992; 1994) از طریق اختیاردهی به نهادهای عمومی (World Bank, 2012) پرداخته‌اند. برنامه سکونتگاه بشری سازمان ملل نیز بر فرایندهای حکمرانی و پیچیدگی آنها تمرکز کرده است (UNHABITAT, 2002; 2009) و برنامه توسعه سازمان ملل نقش آن در فقرزدایی را حائز اهمیت یافته است (UNDP, 1997).

از دیدگاه توسعه پایدار، حکمرانی شهری بر نقش مشارکت‌های محلی در تقویت برنامه‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی در اجتماعات شهری متمرکز شده است (Meyer & Auriacmbe, 2019: 55).

۳. پیشینه پژوهش

پژوهش‌های زیادی هم در داخل کشور و هم در خارج از کشور در رابطه با حکمرانی شهری انجام گرفته است. ویرتدز (۲۰۱۶) در مطالعه خود با عنوان اصول‌های حکمرانی خوب در برنامه‌ریزی فضایی در مقیاس محلی به این نتیجه رسیده است که نیاز به شناسایی فرایندهای استفاده شده به وسیله دولت محلی برای تسهیلات، مشارکت جامعه محلی در تصمیم‌گیری برنامه‌ریزی فضایی در شهر خودشان یا محله نیازمند است. بوسیله (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان حکومتداری برای آینده: طراحی نهادهای دموکراتیک برای فردایی بهتر انجام داد و در پژوهش خود به بررسی ماهیت و شرایط موجود برای حکمرانی دموکراتیک محتاط و بلندمدت در جهانی پویا، پیچیده و نامشخص پرداخته و علل چالش‌برانگیز بودن چنین حکمرانی را از نظر سیاسی و بهترین راه حل رفع چنین چالش‌هایی را مورد کنکاش قرار می‌دهد. بهویژه به مسئله «کوتاه‌نگری» و «تعصب‌گرایی مقطوعی» در سیاست‌گذاری، یعنی خطر ناشی از اهمیتی که دولتها به ملاحظات کوتاه‌مدت به بهای تحمیل

هزینه به رفاه عمومی جامعه در بلندمدت می‌دهند، می‌بردازد. بیسوا و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی به مؤلفه‌های چارچوب حکمرانی خوب برای مدیریت شهر استخراج کردند. نتایج پژوهش نشان دهنده آن است که ۱۳ معیار و ۷۴ زیرمعیار به چارچوب حکمرانی خوب شهری شکل می‌دهند.

ابدالی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان تبیین چارچوب مفهومی حکمرانی خوب شهری مبتنی بر مدیریت یکپارچه شهری (نمونه موردی: کلان‌شهر تهران) به ارزیابی و تحلیل زیر مؤلفه‌ها و شاخص‌های استخراجی، از روش توزیع وزن با احتساب روش دلفی، استفاده شده است که در ابتدا با در نظر گرفتن میزان وزن برابر و بررسی اختلاف هر یک از آن‌ها را محاسبه شده و شاخص‌های با اولویت اصلی نظریه مشارکت، خدمات رسانی، شفافیت و اثربخشی به عنوان شاخص‌های مدنظر در نوع رصد و بررسی گروه‌های تخصصی در نهاد و ارگان‌های ذی ربط عنوان شده‌اند. کاظمی و رحمانی (۱۳۹۹) در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی حکمرانی خوب شهری برای شهرهای ایران مورد مطالعه شهر اهواز به این نتایج دست یافتند که؛ میانگین حسابی قضاوت شهرهای اهواز با حکمرانی خوب ۱/۲۲ و شورای اسلامی شهر اهواز ۱/۴۱ میانگین ۱/۶۶ است. در سطح شاخص‌ها نیز حاکمیت قانون در عملکرد شهرداری و شورای اسلامی شهر با میانگین ۰/۹۸، بدترین وضعیت و مشارکت‌پذیری با میانگین ۰/۹۸، بدترین وضعیت را داشت. عملکرد مدیریت منطقه ۳ با میانگین ۱/۲۶ بیشترین و عملکرد مدیریت منطقه ۱ با میانگین ۰/۹۴، کمترین انطباق را با اصول کلی حکمرانی خوب داشتند. از نظر درجه‌بندی سطح انطباق عملکرد شهرداری و شورای اسلامی شهر اهواز با اصول حکمرانی خوب، وضعیت این دو سازمان (میانگین ۱/۳۱) در طیفی چهار مرتبه‌ای بین بد تا خوب، در سطح ضعیف، ارزیابی می‌شود. مشکینی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان تحلیلی از نقش سرمایه اجتماعی در شکل‌گیری حکمرانی خوب شهری (مطالعه موردی: شهر اردبیل) انجام دادند. نتایج حاصل از پژوهش حاکی از آن است که بین حکمرانی خوب شهری و سرمایه اجتماعی رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد؛ به نحوی که این دو متغیر به صورت مکمل با یکدیگر عمل می‌کنند. همچنین بین مناطق چهارگانه شهرداری اردبیل از لحاظ متغیرهای سرمایه اجتماعی و حکمرانی خوب شهری تفاوت معنادار وجود دارد. به طوری که بیشترین میانگین این دو متغیر در منطقه ۲ شهر اردبیل برآورد شده است.

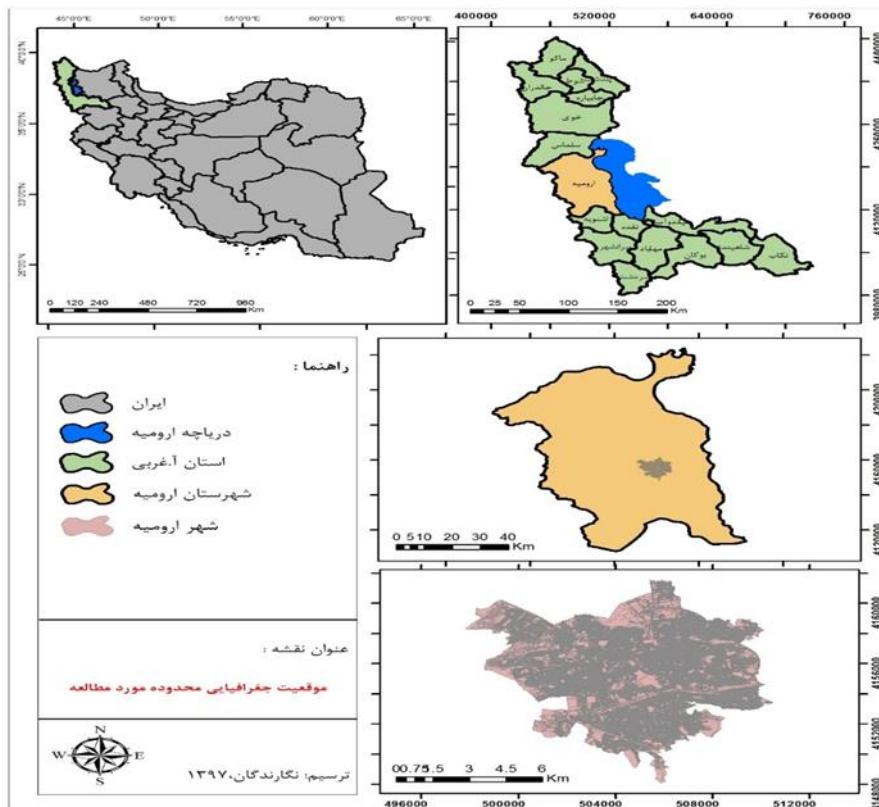
با توجه به کاوش در تحقیقات گوناگون در حیطه موضوع مورد نظر (شناسایی بازیگران اصلی حکمرانی شهری) هنوز پژوهشی آنچنان که باید مورد بررسی قرار نگرفته است؛ در این راستا این پژوهش گامی در جهت پیشبرد این امر مهم برای شهر ارومیه می‌باشد. همچنین روش‌شناسی موضوع مورد بررسی نیز از این جهت که با روش و نرم‌افزار Mactor به بررسی و تحلیل بازیگران مؤثر در تحقیق‌پذیری حکمرانی خوب شهر ارومیه می‌بردازد نیز جنبه‌ای دیگر از جدید بودن موضوع می‌باشد. این پژوهش سعی دارد الگوئی جهت اصلاح فرایند فعلی تدوین برنامه‌های حکمرانی شهری ارائه نماید. به گونه‌ای که از یک-طرف پژوهه‌های تهیه شده پاسخگوی نیاز مردم و سیستم شهری باشد و از طرفی دیگر، بستر مناسبی برای ارتقاء میزان تحقق پذیری طرح‌های توسعه فضایی شهری نمود یابد.

۴. روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ روش از نوع توصیفی – تحلیلی و از لحاظ ماهیت نیز جزو پژوهش‌های کاربردی است. شیوه گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و پیمایشی (پرسشنامه) بوده و رویکرد گردآوری داده‌ها رویکرد تعاملی – خبره‌محور می‌باشد. در این تحقیق روش تحلیل داده‌ها کمی – کیفی (روش آمیخته) است. بنابر نیاز پژوهش و احتیاجات این تحقیق، جامعه نمونه را خبرگان و نخبگانی شامل می‌شود که در زمینه موضوعی مدیریت یکپارچه شهری و حکمرانی خوب در مورد شهر مورد مطالعه تخصص لازم و کافی را دارند. جامعه آماری این پژوهش ۳۵ تن از کارشناسان، متخصصان، نخبگان و اعضای هیئت علمی می‌باشند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش گلوله برفی است و از متخصصان درخواست کرده‌ایم که نفر بعدی را نیز به ما معرفی کند. بازیگران پنهان و آشکار در فرایند مدیریت شهری و حکمرانی خوب شهری از طریق پرسشنامه باز و به صورت روش دلفی توسط خبرگان صاحب نظر استخراج گردید. در واقع روش دلفی، روشی نظام یافته است که برآراء هیئتی از کارشناسان مستقل متکی می‌باشد و تعداد نمونه از فرمول خاصی پیروی نمی‌کند. پس از گردآوری بازیگران و اهداف، ماتریس آثار متقابل در دو مرحله تشکیل شد، به طوری که شاخص‌ها در سطرهای و ستون‌های آن قرار گرفته‌اند. برای تبدیل شاخص‌ها و

متغیرها نرم افزارهای Mactor و Excel به کار گرفته شد. روش پژوهش در ۸ گام انجام گرفته است؛ گام اول شناسایی بازیگران و اهداف، گام دوم تأثیرات متقابل بازیگران بر یکدیگر، گام سوم تأثیرات بازیگران و اهداف بر یکدیگر، گام چهارم تحلیل عملکرد بازیگران، گام پنجم توان رقابتی بازیگران، گام ششم موقعیت ماتریس حداکثری بازیگران، گام هفتم میزان همگرایی و واگرایی بین بازیگران، گام هشتم و نهایی توافق بازیگران در بین اهداف.

ارومیه، مرکز استان آذربایجان غربی است، این شهر طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ با ۷۳۶۲۲۴ نفر جمعیت، دهمین شهر پرجمعیت ایران و دومین شهر پرجمعیت منطقه‌ی شمال غرب ایران به شمار می‌آید. ارومیه با ۱۳۳۲ متر ارتفاع در غرب دریاچه ارومیه، در دامنه کوه سیر و در میان دشت ارومیه قرار گرفته است. شهر ارومیه روی مدار ۳۷ درجه و ۳۲ دقیقه در نیم کره شمالی از خط استوا قرار گرفته است. همچنین این شهر روی نصف‌النهار ۴۵ درجه و ۲ دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ قرار دارد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵).

شکل ۱. موقعیت محدوده مورد مطالعه (منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰)

۵. یافته‌های پژوهش و بحث ۵.۱. شناسایی بازیگران و اهداف

گردداری بازیگران حکمرانی شهری و اهداف و منابع قدرت آنها در فرایند جاری مدیریت شهری به کمک کارشناسان و خبرگان در دو مرحله انجام پذیرفته است و پس از اقناع فکری مراجعت به کارشناسان و متخصصان متوقف شد. ابتدا فهرستی از این بازیگران به صورت جداگانه گرفته شده و در وهله بعدی با استخراج ۱۲ بازیگر مؤثر در دو ماتریس متقاطع تأثیرگذاری بازیگران بر یکدیگر و موضع هر یک از بازیگران نسبت به اهداف به تهیه و سپس تحلیل بازیگران و اهداف آنها در حکمرانی شهری پرداخته شده است. در جدول زیر بازیگران، اهداف و مکانیزم‌های تأثیرگذاری و اعمال قدرت هر کدام در فرایند مدیریتی و حکمرانی شهر ارومیه آمده است.

جدول ۱. اهداف، منابع قدرت و مکانیزم تأثیرگذاری بازیگران در حکمرانی شهری ارومیه

بازیگران	اهداف	منابع قدرت	مکانیزم اعمال قدرت
استانداری	اعمال حداکثری سیاست‌های دولت مرکزی و دیدگاه‌های مدیران استانی در تدوین اولویت‌ها، راهبردها و تخصیص منابع	قدرت سیاسی قانونی قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری اعتبارات عمرانی دولتی قدرت اعمال نفوذ غیررسمی	اعمال نفوذ در انتخاب مدیران سازمانها ریاست کمیسیون ماده ۵ ریاست شورای برنامه‌ریزی ریاست کارگروه امور زیربنایی عضویت در کمیسیون تبصره ۱ ماده ۱ اعمال نفوذ در تصمیمات به سایر دستگاهها داده‌ها و اطلاعات متناسب تصمیم‌گیری در انتخاب سرمایه‌گذاران و سطح حمایت اعتبارات مالی
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	تدوین طرح‌های توسعه با انطباق حداکثری با برنامه‌های بلندمدت و ضوابط ملی آمایش کشور و تخصیص بهینه منابع	قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری اعتبارات عمرانی دولتی	تهیه طرح‌های آمایش تخصیص و توزیع منابع مالی و انسانی سازمانی
اداره کل راه و شهرسازی	توسعه انواع شبکه‌های حمل و نقلی و تامین مسکن مطلوب و ساماندهی نظام سکونتگاهی	قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری اعتبارات عمرانی دولتی	اعتبارات عمرانی وسیع در حوزه‌های راهسازی و مسکن تهیه طرح‌های تفصیلی و جامع مدیریت مسکن و تدوین ضوابط مرتبط اختیار و اگذاری زمین‌های ملی در حریم شهرها عضویت در کمیسیون ماده ۵ عضویت در کارگروه امور زیربنایی عضویت در کمیسیون تبصره ۱ ماده ۱
شهرداری‌ها	تقویت نقش شهر و جذب سرمایه‌گذاری بیشتر و توسعه شهری	قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری اعتبارات عمرانی دولتی و عمومی	اعتبارات عمرانی گسترده اجرای طرح‌های تفصیلی، جامع و ... کسب درآمدهای مستقیم از محل فروش تراکم، صدور بروانه ساخت و تفکیکات و اجرای طرح‌های توسعه عضویت در کمیسیون ماده ۵ عضویت در کارگروه امور زیربنایی برخورداری از امکانات گسترده لجستیکی و خدمات رسانی تأثیرگذاری اجتماعی از طریق تنگاتنگ با شهروندان
شوراهای اسلامی شهر	اعمال حداکثری نظرات شهروندان در تصمیم‌گیری‌های دولتی در جهت توسعه شهری	قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری و قانون‌گذاری قدرت اعمال نفوذ غیررسمی پشتوانه مردمی	قدرت قانونی نظارت بر عملکرد شهرداریها قدرت برگرفته از نمایندگی مردم در سطح شهر تأثیرگذاری در انتخاب شهردار تأثیرگذاری در تصمیمات مدیران از طریق اختیارات قانونی و چانه‌زنی و ارتباطات اجتماعی اختیارات قانونی تخصیص اعتبارات شهرداریها تأثیرگذاری و جلب حمایت‌های مسئولین

کشوری از طریق اختیارات قانونی و لایهای سیاسی	تاثیرگذاری اجتماعی به واسطه نمایندگی و مقبولیت اجتماعی	
تاثیرگذاری بر نیروی انسانی شاغل در سازمان‌های تصمیم‌گیری عضویت در کمیسیون‌ها و جلسات تصمیم‌گیری دولتی مشارکت در پروژه‌های پژوهشی، عمرانی و مشاوره اعتبارات عمرانی توسعه‌ای	قدرت و اختیارات قانونی تصمیم‌گیری اعتبارات عمرانی دولتی مقبولیت علمی و اجتماعی	بهره‌گیری حداکثری از رویکردهای نوین علمی و استفاده از نیروهای متخصص دانشگاهی در تیه و اجرای دانشگاهی در توسعه
طراحی، محاسبات و نظارت بر پروژه‌های عمرانی مشارکت در تدوین ضوابط و دستورالعمل‌های ساختمانی عضویت در کمیسیون ماده ۵	قدرت و اختیارات قانونی طراحی، محاسباتی و نظارتی مقبولیت علمی و فنی	ترویج و بکارگیری حداکثری ضوابط و مقررات فنی مهندسی در تهیه و اجرای پروژه‌های عمرانی
قدرت بسیج اجتماعی و جلب حمایت‌های مردمی قدرت چانه‌زنی و پیگیری مطالبات عمومی از نهادهای دولتی قدرت تاثیرگذاری اجتماعی	پشتوانه و مقبولیت اجتماعی	اعمال دغدغه‌های گروههای اجتماعی در جهت انطباق حداکثری تخصیص اعتبارات و تصمیم‌گیریها با نیازهای بدنه جامعه
تاثیرگذاری در طرح‌های توسعه از طریق اعمال نظرات فنی و کارشناسی تاثیرگذاری بر تصمیمات مدیران از طریق مشاوره حضور در جلسات تصویب طرح‌های توسعه و اعمال نظر و دیدگاه	برخورداری از دانش فنی و تخصص علمی	تدوین طرح‌های مطالعاتی علمی و فنی حداکثری بر مبناً پتانسیل‌های شهر با تأثیرپذیری کمتر از منابع قدرت
تاثیرگذاری بر پروژه‌های عمرانی از طریق کیفیت و کمیت اقدامات	برخورداری از امکانات فنی و دانش تخصصی در حوزه عمران و ساخت و ساز	تقویت سیاست‌های مبتنی بر فعالیت‌های عمرانی با هدف کسب درآمد اقتصادی
اطلاع‌رسانی آزاد و بدون محدودیت نظارتی و زمانی انعکاس دیدگاههای شهروندان نسبت به موضوعات مختلف قدرت بالای بسیج و تهییج عمومی امکان نقد و تحلیل آزادانه همه شهروندان از تصمیمات و اتفاقات روز جامعه	قدرت و تاثیرگذاری غیررسمی رسانه‌ای	کسب نمایندگی افکار عمومی در اطلاع‌رسانی و تحلیل اخبار و مسائل شهر و محله به اشکال غیررسمی، سریع و آزادانه
اقدامات عمرانی خیرخواهانه در حوزه‌های نیازمند و مناطق محروم مقبولیت و تاثیرگذاری اجتماعی و مردمی	قدرت مالی پشتوانه اجتماعی	خدمت به مردم و توسعه مناطق کمتر برخورد از

منبع: یافته‌های پژوهش و مطالعات نگارنده از منابع مختلف، ۱۴۰۰

۵. تأثیرات متقابل بازیگران بر یکدیگر

پس از شناسایی بازیگران عمدۀ حکمرانی شهری، شناسایی روابط بین بازیگران و سطح تأثیرگذاری و تأثیرپذیری آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ماتریس تأثیرات متقابل بازیگران که مطابق با روش مکتور تهیه و توسط متخصصان

تمکیل گردید. میزان قدرت و نفوذ نسبی هر بازیگر (سطر) بر بازیگر دیگر (ستون) از امتیاز ۰ تا ۴ تخصیص یافت. عدد صفر به معنی عدم رابطه یا اثر متقابل و اعداد یک تا ۴ بیانگر شدت اثرگذاری با نفوذ بازیگران بر یکدیگر است.

جدول ۲. تأثیرات مستقیم بین بازیگران حکمرانی شهری ارومیه

بازیگر/بازیگر	استانداری	ساختمان مدیریت	راه و شهرسازی	شهرداریها	شوراهای	دانشگاهها	نظام مهندسی	سمنهای	مهندسين مشاور	پيمانكاران	شبکههای اجتماعی	موسیقات خیریه	بازیگر/بازیگر
۲	۳	۴	۳	۴	۳	۲	۳	۲	۳	۳	۰	۰	استانداری
۱	۰	۳	۳	۰	۱	۰	۱	۳	۳	۰	۲	۲	ساختمان مدیریت
۳	۰	۳	۴	۳	۴	۱	۳	۳	۰	۲	۳	۳	راه و شهرسازی
۲	۱	۲	۳	۲	۳	۱	۱	۰	۳	۲	۳	۳	شهرداریها
۲	۱	۲	۲	۲	۲	۰	۰	۳	۲	۰	۳	۳	شوراهای
۰	۲	۲	۲	۱	۳	۰	۲	۲	۱	۰	۲	۲	دانشگاهها
۰	۰	۳	۱	۰	۰	۱	۱	۳	۳	۰	۲	۲	نظام مهندسی
۱	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۲	۲	۲	۱	۲	۲	سمنهای
۰	۰	۱	۰	۱	۲	۱	۲	۴	۳	۰	۲	۲	مهندسين مشاور
۱	۰	۰	۰	۰	۳	۰	۱	۲	۳	۰	۱	۱	پيمانكاران
۲	۰	۱	۱	۳	۱	۱	۳	۲	۳	۲	۲	۲	شبکههای اجتماعی
۰	۰	۲	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۲	۰	۲	۲	موسیقات خیریه

منبع: یافتههای پژوهش، ۱۴۰۰

۵. تأثیرات بازیگران و اهداف بر یکدیگر

با توجه به اینکه هر بازیگر اهداف مدنظر خود را از حکمرانی شهری دنبال می‌کند لذا ممکن است هر هدف از نظر بازیگران مختلف از سطح مطلوبیت برخوردار باشد. در جدول زیر برآیند نظر کارشناسان در ارتباط با جایگاه هدف اصلی هر کدام از بازیگران از نظر سایر بازیگران امتیازدهی شده است. در این جدول علاوه بر عدد صفر تا ۴، علامت مثبت و منفی نیز وجود دارد. بدین صورت که چنانچه یک بازیگر با هدفی موافق باشد علامت مثبت و چنانچه مخالف باشد علامت منفی به آن عدد اختصاص یافته است. عدد صفر به معنی آن است که هدف جزو اولویت‌های بازیگر نیست، عدد یک به معنی این است که هدف ممکن است روش‌های عملیاتی بازیگر را به مخاطره اندازد، عدد ۲ به معنی احتمال به مخاطره انداختن موقفیت پروره بازیگر توسط هدف، عدد ۳ به معنی امکان به خطر افتادن ماموریت حیاتی بازیگر توسط هدف و عدد ۴ به این معنی است که هدف مورد نظر ممکن است ماهیت وجودی بازیگر مورد نظر را به مخاطره اندازد و مثبت و منفی بودن اعداد به معنی موافقت یا مخالفت بازیگران با این گزاره است. بنابراین جدول بازیگر - هدف هم موافقت یا مخالفت بازیگران با اهداف را نشان می‌دهد و هم شدت این موافقت یا مخالفت را بیان می‌کند.

جدول ۳. بازیگران و اهداف مؤثر در حکمرانی شهری ارومیه

بازیگر/هدف	اعمال داداگذاری می‌باشد	تحصیل متابع برپاس رویکرد	توسعه راهها، مسکن و سازماندهی شهری	رشد و توسعه شهرها	اعمال داداگذاری خواهد بود	توسعه اقدامات عمرانی	عمان و آبادانی با منابع خصوصی
استانداری	-۲	۳	۲	-۳	۱	۲	-۳
سازمان مدیریت	۱	۰	۱	-۱	۱	۲	-۱
راه و شهرسازی	۲	۱	۲	۳	۱	۲	-۲
شهرداریها	۱	۱	۲	-۲	۱	۲	-۱
شوراهای	۲	۴	-۱	-۱	۳	۱	-۱
دانشگاهها	۱	۲	-۱	۴	۳	۴	-۲
نظام مهندسی	۰	۲	۲	۴	۱	۳	-۱
سمن‌ها	۲	۳	-۱	۲	۴	۲	-۲
مهندسین مشاور	۰	۲	۱	۴	۲	۳	-۳
پیمانکاران	۰	۱	۴	۱	۰	۱	-۱
شبکه‌های اجتماعی	۲	۴	-۲	۳	۴	۳	-۳
موسسات خیریه	۴	۳	۱	۰	۱	۱	-۲

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

۴. تحلیل عملکرد بازیگران کلیدی تحولات آینده

برای بررسی و عملکرد هریک از بازیگران کلیدی در روند تحولات آینده در ابتدا اقدام به استخراج اهداف شد، تا در مرحله بعدی در محیط مکتور میزان اثرات و جایگاه بازیگران و نقش آفرینی آنها مشخص گردد. بعد از شناسایی بازیگران کلیدی اقدام به تعیین عملکرد هریک از بازیگران و میزان اثرگذاری و اثربذیری آنها بر یکدیگر شده است. مقادیر سطر اثرگذاری بازیگران و مقادیر ستون نشانگر اثربذیری آنها بوده است. اثرات مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران بیانگر بیشترین تعداد اثرگذاری برای استانداری با ۱۸۷ اثر بوده است. دومین گروه اثرگذار مربوط به شبکه‌های اجتماعی به میزان ۱۶۴ اثر بوده که بیشترین اثر آن مربوط به استانداری با ۲۰ اثرگذاری بوده است. سومین گروه اثرگذاری نیز مربوط به راه و شهرسازی با ۱۵۷ اثر است. اما در رابطه با اثربذیری، راه و شهرسازی با ۱۸۳ اثر بیشترین مقدار اثرپذیری را داشته است که ترتیب اثربذیری آن به استانداری با ۲۷ و شهرداری‌ها با ۲۳ اثرپذیری بوده است. دومین گروه اثربذیری شامل شهرداری‌ها با ۱۸۰ اثر است.

جدول ۴. تحلیل عملکرد بازیگران

بازیگر/بازیگران	استانداری	سازمانی	شهرداری	دانشگاهی	تئاتری	سینمایی	هنرمندی	مشاور مهندسی	پیمانکاران	شبکه‌های اجتماعی	موسسات خبری	اثرپذیری	سمن‌ها	مهندسین مشاور	پیمانکاران	شبکه‌های اجتماعی	دانشگاهها	شوراهای شهرداریها	راه و شهرسازی	سازمان مدیریت	استانداری	بازیگر/بازیگران
۱۸۷	۱۱	۸	۲۳	۱۸	۱۷	۱۹	۸	۲۰	۲۶	۲۷	۱۰	۲۳	استانداری									
۱۲۸	۷	۴	۱۴	۱۳	۱۰	۱۵	۶	۱۲	۱۶	۱۷	۶	۱۴	سازمان مدیریت									
۱۵۷	۹	۷	۱۸	۱۷	۱۳	۱۹	۷	۱۶	۲۳	۲۳	۸	۲۰	راه و شهرسازی									
۱۵۵	۹	۷	۱۸	۱۶	۱۳	۱۷	۸	۱۷	۲۱	۲۲	۹	۱۹	شهرداریها									
۱۴۱	۹	۶	۱۵	۱۳	۱۱	۱۵	۸	۱۴	۱۷	۱۹	۹	۱۸	شوراهای شهرداریها									
۱۳۹	۱۰	۷	۱۴	۱۲	۱۱	۱۵	۸	۱۳	۱۷	۱۷	۸	۱۵	دانشگاهها									
۱۰۶	۶	۵	۱۳	۱۱	۱۰	۱۴	۶	۱۰	۱۳	۱۴	۶	۱۲	نظام مهندسی									
۱۱۸	۹	۶	۱۳	۱۲	۱۲	۱۲	۷	۱۲	۱۳	۱۳	۸	۱۳	سمن‌ها									
۱۲۴	۸	۶	۱۳	۱۳	۱۱	۱۴	۷	۱۲	۱۶	۱۵	۷	۱۵	مهندسين مشاور									
۸۳	۵	۳	۱۱	۸	۸	۱۰	۴	۸	۱۱	۱۱	۵	۱۰	پیمانکاران									
۱۶۴	۱۱	۶	۱۷	۱۵	۱۵	۱۴	۸	۱۷	۱۹	۱۹	۹	۲۰	شبکه‌های اجتماعی									
۸۰	۷	۵	۸	۷	۷	۸	۵	۸	۹	۹	۶	۸	موسسات خبری									
۱۵۸۲	۹۴	۶۴	۱۶۶	۱۴۲	۱۲۷	۱۵۸	۷۴	۱۴۵	۱۸۰	۱۸۳	۸۵	۱۶۴	اثرپذیری									

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

۵. رقابت‌پذیری بازیگران

بازیگران با توجه به جایگاه و موقعیت خود دارای آستانه‌ای برای رقابت‌پذیر شدن هستند، به‌طوری‌که اگر مقادیر R آنها بیشتر از ۱ باشد، بازیگر توانای رقابت‌پذیری را داشته و اگر کمتر از ۱ باشد، نشانگر توانایی کم بازیگر برای رقابت‌پذیری بوده است. از بررسی‌های صورت گردیده مشخص شده است که شبکه‌های اجتماعی با میزان $1/83$ بیشترین رقابت‌پذیری را داشته‌اند و در مرتبه‌های بعدی استانداری با میزان $1/41$ و دانشگاه‌ها با میزان $1/38$ قرار داشته‌اند.

جدول ۵. توان رقابت‌پذیری بازیگران

بازیگر	استانداری	دانشگاهی	تئاتری	سینمایی	هنرمندی	مشاور مهندسی	پیمانکاران	شبکه‌های اجتماعی	بازیگر	استانداری	دانشگاهی	تئاتری	سینمایی	هنرمندی	مشاور مهندسی	پیمانکاران	شبکه‌های اجتماعی	بازیگر
۱/۴۱	۱/۱۸	۱/۱۸	۱	۱	۱	۱/۰۱	۱/۳۸	۰/۶	۰/۸۲	۰/۸۴	۰/۳۹	۱/۸۳	۰/۵۴	۱/۴۱	۱/۱۸	۱/۱۸	۰/۴۱	

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

۶. ماتریس حداکثری

در این بخش مقادیر حداکثر اثرباری و اثربذیری مستقیم و غیر مستقیم مشخص می‌گردند. لازم به توجه است طبق جدول ۲ (تأثیرات متقابل بازیگران بر یکدیگر) مقادیر سطر نمودار اثرباری بازیگران بوده است در حالی که مقادیر ستون نشانگر اثربذیری شاخص‌ها بوده است. طبق یافته‌ها در ماتریس حداکثری اثرباری بازیگر مشخص گردیده است که؛ راه و

شهرسازی به میزان ۳۴ و استانداری به میزان ۳۳ به ترتیب در رتبه اول و دوم بازیگران اثرگذار قرار گرفتند. اما در بخش اثربخشی، شهرداری‌ها به میزان ۳۳ در رتبه اول اثرپذیری قرار دارد.

جدول ۶. موقعیت ماتریس حداکثری بازیگران

بازیگر	استانداری	شهرسازی	روزنگاری	شورا	دانشگاهها	فناوری	مشاور	مهندسان	پیمانکاران	جهت‌گذاری	مسکن	موسسات
اثرگذاری	۳۰	۳۰	۲۶	۳۰	۲۲	۲۹	۲۶	۲۲	۲۶	۳۰	۳۰	۲۲
اثربخشی	۳۰	۲۶	۳۰	۳۱	۳۲	۲۲	۲۱	۳۲	۲۱	۲۵	۳۲	۲۱

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

۵. موقعیت بازیگران نسبت به اهداف

در این مرحله موقعیت بازیگران به اهداف مشخص می‌شود. مقادیر سطر نمودار موقعیت هر بازیگر بر اهداف مشخص شده است. در حالی ستون‌ها نشانگر مقادیر هستند که در آنها موقعیت جمع بازیگران بر اهداف مشخص شده است. با توجه به ارزیابی‌های انجام شده، هدف توسعه راه‌ها، مسکن و ساماندهی مدیریت شهری به میزان ۱۲ اتفاق بر هدف مشخص گردیده است.

جدول ۷. موقعیت ماتریس حداکثری بازیگران

استانداری	شهرداری‌ها	روزنگاری	دانشگاهها	شوراها	مسکن	توسعه راه‌ها	روزگار دولت	تخصص منابع بوساسن رویکرد دولت	اعمال حداکثری بیان‌گذاری دولت	اعمال دعده‌ای گروههای اجتماعی	توسعه اقدامات عمرانی	نمکاران	موقعيت بازیگر به اهداف	
۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۹	۱
۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۸	۱
۰	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۸	۱
۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۸	۱
۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۸	۱
۰	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۸	۱
۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۹	۰
۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۸	۱
۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۹	۰
۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۹	۰
۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۸	۰
۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۷	۰

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

۶. همگرایی و واگرایی بازیگران به اهداف

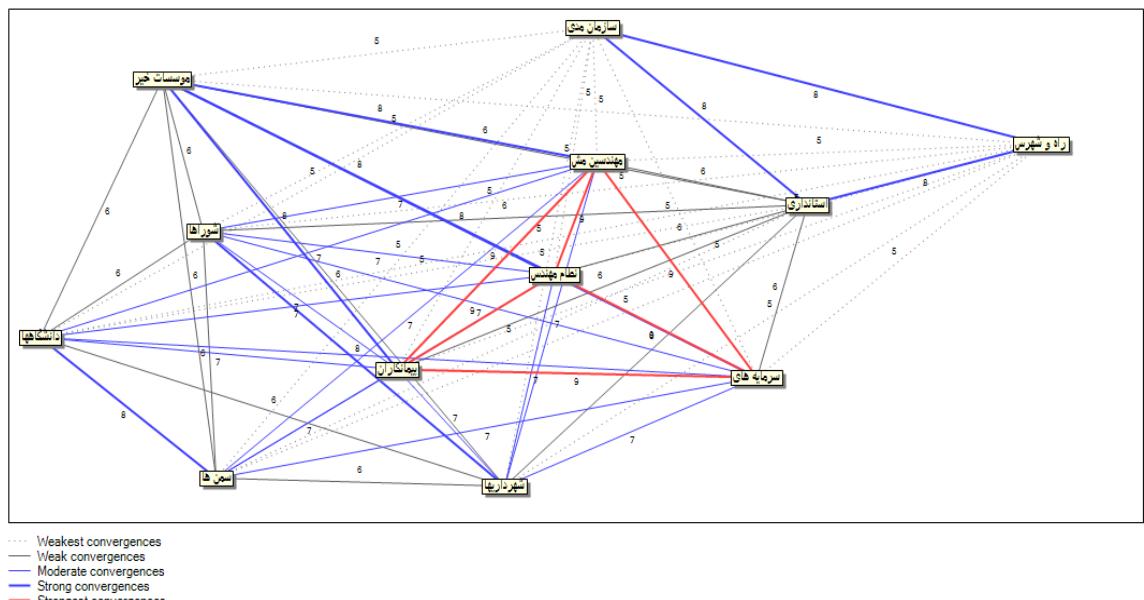
همگرایی بیانگر توان بسیج‌سازی و قدرت عملکرد هر یک از بازیگران بوده است. در پژوهش حاضر در رابطه با عامل ضعف هماهنگی میان نهادهای مدیریت شهری؛ قدرت بازیگران وابسته به دولت (استانداری، سازمان مدیریت، راه و شهرسازی و ..) از

مجموع وزن‌های بازیگران بخش خصوصی و مردمی بیشتر بوده است. مقادیری که دارای همگرایی بالا هستند با خطوط قرمز و بازیگرانی که دارای همگرایی کمتر هستند با نقطه چین مشخص شده اند. تحلیل وضعیت همگرایی بین بازیگران بر سر اهداف مورد مطالعه که از تحلیل اثرات مستقیم و غیرمستقیم مواضع بازیگران استخراج گردیده نشان می‌دهد از نظر پاسخگویان بیشترین تعداد برای بازیگران؛ نظام مهندسی، مهندسین مشاور، پیمانکاران و شبکه‌های اجتماعی با میزان ۷۹ همگرایی است.

جدول ۸. میزان همگرایی بین بازیگران

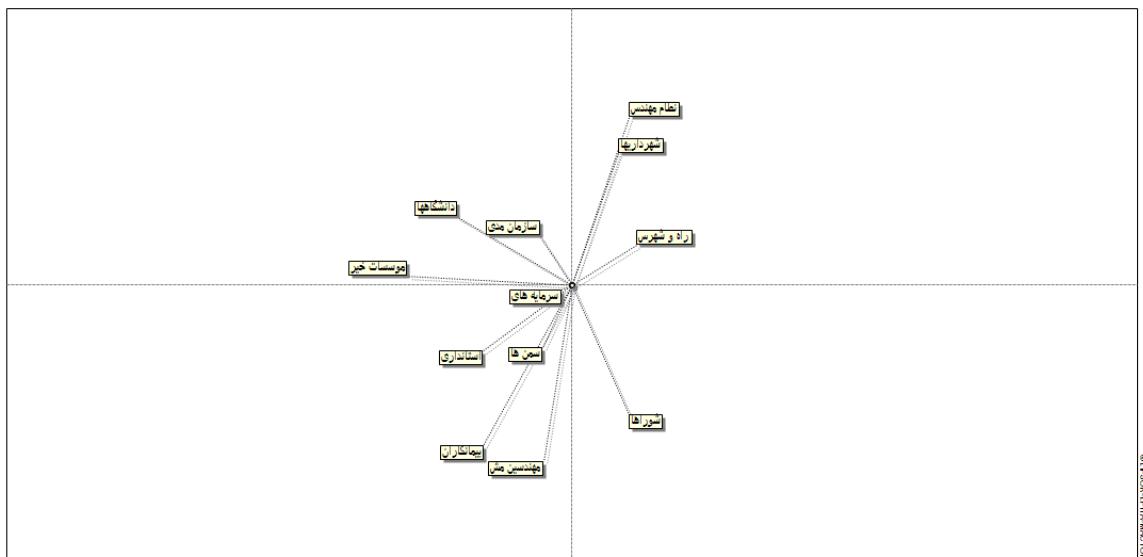
موسسه‌ها	بازیگرانی راهنمایی	بازیگرانی پیمانکاران	میانجیان مشاور	سازمان آزاد	بنیاد وقایت	بنیاد سازمانی	بنیاد سازمانی	بنیاد سازمانی	بنیاد سازمانی	بنیاد سازمانی	بنیاد سازمانی	استانداری	
۶	۶	۶	۶	۵	۶	۵	۶	۶	۸	۸	۰	۰	استانداری
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۸	۰	۸	۸	سازمان مدیریت
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۰	۸	۸	۸	راه و شهرسازی
۶	۷	۷	۷	۶	۷	۶	۸	۰	۵	۵	۶	۶	شهرداریها
۶	۷	۷	۷	۶	۷	۶	۰	۸	۵	۵	۶	۶	شوراهایا
۶	۷	۷	۷	۸	۷	۰	۶	۶	۵	۵	۵	۵	دانشگاهها
۸	۹	۹	۹	۷	۰	۷	۷	۷	۵	۵	۶	۶	نظام مهندسی
۶	۷	۷	۷	۰	۷	۸	۶	۶	۵	۵	۵	۵	سمن‌ها
۸	۹	۹	۰	۷	۹	۷	۷	۷	۵	۵	۶	۶	مهندسین مشاور
۸	۹	۰	۹	۷	۹	۷	۷	۷	۵	۵	۶	۶	پیمانکاران
۸	۰	۹	۹	۷	۹	۷	۷	۷	۵	۵	۶	۶	شبکه‌های اجتماعی
۰	۸	۸	۸	۶	۸	۶	۶	۶	۵	۵	۶	۶	موسسات خیریه
۷۲	۷۹	۷۹	۷۹	۶۹	۷۹	۶۹	۷۰	۷۰	۶۱	۶۱	۶۸	۶۸	تعداد همگرایی‌ها

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰

شکل ۲. همگرایی بین بازیگران یافته‌های پژوهش (منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰)

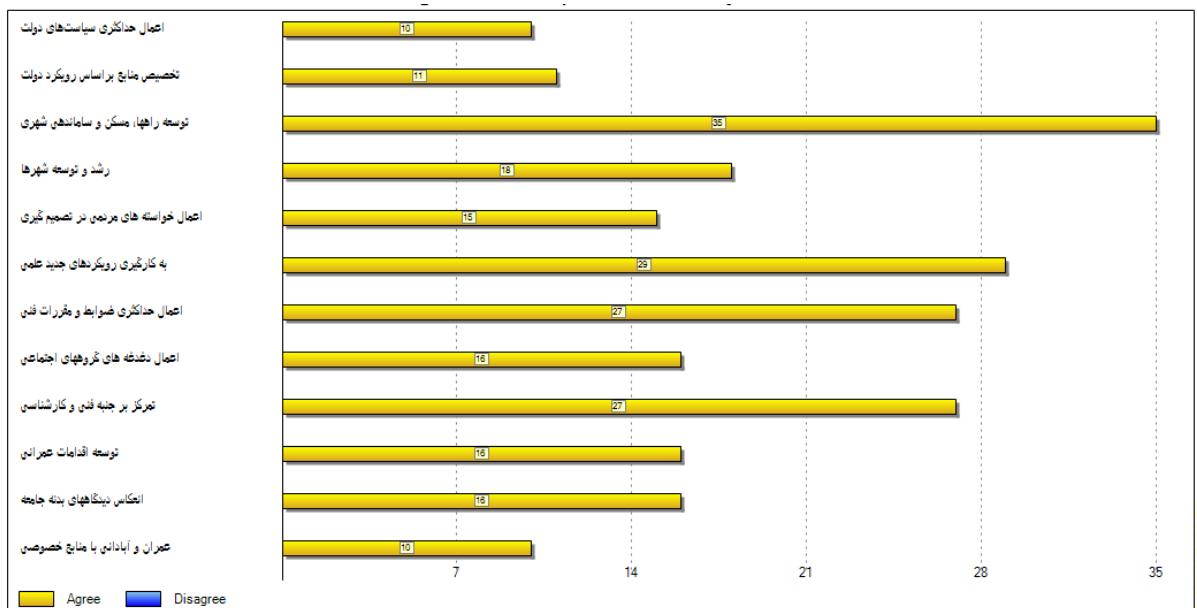
فاصله بین بازیگران برخلاف همگرایی بوده است، به طوری که هر چه فاصله بازیگران از همدیگر بیشتر باشد احتمال همنظری گروهها در رابطه با هدف کم است. واگرایی نشانگر تمایز و دوری بازیگران و اتفاق آنها نسبت به اهداف است. همانطور که مشاهده می‌شود هیچ واگرایی در بازیگران نسبت به اهداف وجود ندارد.

شکل ۳. واگرایی بین بازیگران یافته‌های پژوهش (منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰)

۹. توافق بازیگران در بین اهداف

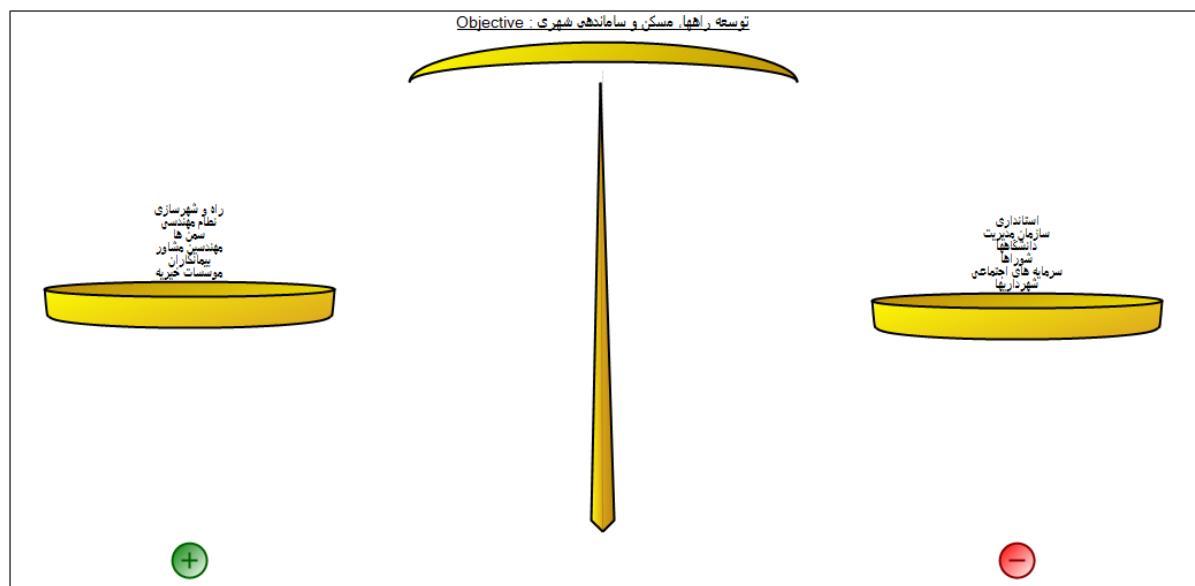
تعداد موضع‌گیری نسبت به هر کدام از اهداف نشان می‌دهد، بیشترین مواضع توافق به ترتیب مربوط به اهداف «توسعه راهها، مسکن و مدیریت شهری»، «به کارگیری رویکردهای نوین علمی» و «اعمال حداکثری ضوابط و مقررات فنی» بوده است.

شکل ۴. توافق بازیگران در بین اهداف یافته‌های پژوهش (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۰)

بنابراین در رأس موضع، هدف توسعه راهها، مسکن و مدیریت شهری قرار می‌گیرد. بیشترین مواضع مخالف مربوط به اهداف «اعمال حداکثری سیاست‌های دولت»، «تخصیص منابع براساس رویکرد دولت» و «رشد و توسعه شهرها» را شامل می‌شود. بازیگرانی که در کله راست قرار گرفتند (استانداری، سازمان مدیریت، دانشگاهها، شوراهای، شبکه‌های اجتماعی و شهرداریها)

به عنوان بازیگرانی با مواضع مخالف هستند و آنسته از بازیگرانی که در سمت چپ (راه و شهرسازی، نظام مهندسی، سمن‌ها، مهندسین مشاور، پیمانکاران و موسسات خیریه) قرار دارند با مواضع موافق مشخص گردیدند.

شکل ۵. توافق بازیگران در بین اهداف یافته‌های پژوهش (منبع: یافته‌های تحقیق: ۱۴۰۰)

۶. نتیجه‌گیری

شهر، سامانه‌ای پیچیده از تعاملات اجتماعی و اقتصادی میان انبوھی از عوامل انسانی و غیرانسانی است که برنامه‌ریزی و مدیریت آن به رویکردهای جدید نیاز دارد. روند ستایبان افزایش جمعیت شهری و شهرنشینی و نیز ظهور شهرهای بزرگ، جوامع بشری را در شرایط نامتعادلی قرار می‌دهد که مخاطرات و مشکلاتی را به همراه دارد. شهر ارومیه نیز از این قاعده مستثنی نیست. این شهر بزرگ و بزرگ‌تر خواهد شد و هم‌راستا با این بزرگ شدن‌ها با نیازها و چالش‌های جدید و جدی‌تر مواجه خواهد شد که نیازمند آمادگی برای مدیریت آنهاست. اما نکته اساسی این است که می‌بایست با دیدی ساختارگرایانه به موضوع نگاه کرد و در نظر داشت که این الگوها در چه شرایطی و با چه خصوصیاتی مطرح گشته و با توجه به خصوصیات سرزمینی کشودمان آیا قابلیت اجرا و موفقیت را دارا هستند یا خیر. در همین راستا تحقیق حاظر با شناسایی بازیگران از دیدگاه متخصصان الگوی حکمرانی خوب شهری به عنوان یک امر ضروری در مدیریت فعلی شهرهای ما می‌باشد.

حکمرانی خوب شهری فصل مشترک تمام کنشگران اجتماعی بوده و ریشه در چشم‌انداز مدیریت عمومی نو دارد که از اواخر دهه ۱۹۸۰ با ابتکار عمل بانک جهانی و مرکز اسکان بشر سازمان ملل و سایر نهادهای بین‌المللی در ادبیات توسعه وارد شده و در واقع رهیافتی ساختارشکنانه به برنامه‌ریزی توسعه شهری دارد. با مشارکت و کنش متقابل میان بازیگران اصلی مدیریت شهری یعنی جامعه مدنی، حکومت و بازار و بخش خصوصی، از یگانه الگوی توسعه شهری و مبتنی بر عقلانیت ابرازی گذر کرده و متشکل بر بنیان سرمایه اجتماعی شهروندان و عقلانیت ارتباطی، جایگزین شهرنشینی ارتباطی را پیش می‌گیرد. پژوهش حاضر با شناسایی بازیگران مؤثر در حکمرانی خوب شهر ارومیه از منظر خبرگان و کارشناسان حوزه برنامه‌ریزی شهری و مدیریت شهری سعی در تحلیل تأثیرگذاری، تأثیرپذیری، همگرایی، واگرایی، توافق بازیگران و اهداف داشته است.

دسته‌بندی بازیگران حکمرانی شهر ارومیه در نمودار تأثیرگذاری و تأثیرپذیری نشانگر وجود چرخه معیوب در تعاملات بین بازیگران مؤثر در فرایند مدیریتی شهر است. به طوری که اکثریت بازیگران تأثیرگذار و تأثیرپذیر را سازمان‌ها و نهادهای دولتی تشکیل داده و بازیگران و ذی نفعان عمومی مثل دانشگاهها و مهندسین مشاور و نظام مهندسی که بایستی جزو گروه تأثیرگذار باشند عملاً در طبقه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پایین واقع گردیده‌اند. همچنین وضعیت همگرایی و واگرایی بین بازیگران بر سر اهداف نشان می‌دهد که بیشترین همگرایی قاعده‌تاً با توجه به هدف غایی حکمرانی خوب شهر بایستی بین

نهادهای دولتی باشد، بین بازیگران عمومی است. در رابطه با عامل ضعف هماهنگی میان نهادهای مدیریت شهری؛ قدرت بازیگران وابسته به دولت (استانداری، سازمان مدیریت، راه و شهرسازی و ...) از مجموع وزن‌های بازیگران بخش خصوصی و مردمی بیشتر بوده است. چنین وضعیتی می‌تواند به عنوان یکی از دلایل عدم تحقق مدیریت مناسب یک شهر مدنظر قرار بگیرد که خود لزوم توجه بیشتر به بازیگران و ذی نفعان در فرایند مدیریتی و در بخش حکمرانی شهر را ضروری می‌نماید. همچنین سایر یافته‌ها نشان می‌دهد، اثرات مستقیم و غیرمستقیم بین بازیگران بیشترین تعداد اثرگذاری برای استانداری با ۱۸۷ اثر بوده است. شبکه‌های اجتماعی با میزان ۱/۸۳ درصد بیشترین رقابت‌پذیری را داشته‌اند. هدف توسعه راه‌ها، مسکن و ساماندهی مدیریت شهری به میزان ۱۲ اتفاق بر هدف مشخص گردیده است. با توجه به نتایجی که بدست آمد جهت تحقق حکمرانی خوب برای شهر ارومیه نظام برنامه‌ریزی مشارکتی بهبود یابد و واگذاری مدیریت امور محلی در حوزه‌های اجرایی، هماهنگی، نظارتی و مقررات‌گذاری ایجاد شود.

منابع

- ابدالی، افسار؛ ذبیحی، حسین و ماجدی، حمید (۱۳۹۸). تبیین چارچوب مفهومی حکمرانی خوب شهری مبتنی بر مدیریت یکپارچه شهری (نمونه موردی: کلانشهر تهران)، *فصلنامه نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۱(۱)، صص. ۲۹۳-۳۰۹.
- پوراحمد، احمد؛ پیری، اسماعیل؛ محمدی، یادگار؛ پارسا، شهرام و حیدری، سامان (۱۳۹۷). حکمرانی خوب شهری در محله‌های شهری (مطالعه موردی: شهر مریوان)، *فصلنامه اقتصاد و مدیریت شهری*، ۶(۲۴)، صص. ۸۱-۹۸.
- طاهرموسوی، زهرا و قره‌داغی، رستم (۱۳۹۹). ارزیابی عملکرد شهرداری‌های استان آذربایجان شرقی براساس شاخص‌های حکمرانی خوب، *مجله خط‌مشی‌گناری در مدیریت*، ۲(۱)، صص. ۲۷-۳۸.
- طلاء، حسین؛ متقی، افشین و قربانی سپهر، آرش (۱۳۹۸). دیپلماسی و مدیریت سیاسی شهر (مفاهیم، الگوهای و مناسبات قدرت در فضای شهر)، تهران: انتشارات انجمن جغرافیایی ایران.
- کاظمی، حیدر و رحمانی، بیژن (۱۳۹۹). ارزیابی حکمرانی خوب شهری برای شهرهای ایران مطالعه موردی: شهر اهواز، *فصلنامه آمایش محیط*، ۹(۴۸)، صص. ۸۹-۱۰۸.
- متقی، افشین؛ قربانی سپهر، آرش و سلطان محمدی، زهرا (۱۳۹۸). واکاوی نقش دولت‌های محلی در توسعه پایدار شهری (نمونه موردی: شهرهای ایران)، *فصلنامه نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۴(۱۱)، صص. ۳۲۵-۳۴۹.
- مرکز آمار ایران (۱۳۹۵). نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن، استان آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه.
- مشکینی، ابوالفضل؛ حسین‌پور، مهدی و خدایی، سارا (۱۳۹۹). تحلیلی از نقش سرمایه اجتماعی در شکل‌گیری حکمرانی خوب شهری (مطالعه موردی: شهر اردبیل)، *فصلنامه آمایش محیط*، ۳(۵۱)، صص. ۱۳۳-۱۵۸.
- هایل مقدم، کیان و نوری کرمانی، علی (۱۳۹۷). بررسی نقش مدیریت شهری در هوشمندسازی شهر (مورد مطالعه: منطقه ۵ شهرداری تهران)، *مجله علوم جغرافیایی (جغرافیای کاربردی)*، ۴(۲۸)، صص. ۲۶۷-۲۸۶.
- Bhaduri, S. (2020). Unit-2 Urban Management and Management of Urban Services. New Delhi: Indira Gandhi National Open University.
- Biswas, R., Jana, A., Arya, K., and Ramamritham, K. (2019). A good-governance framework for urban management, *Journal of Urban Management*, 8(2), pp. 225-236.
- De Guimarães, J. C. F., Severo, E. A., Júnior, L. A. F., Da Costa, W. P. L. B., and Salmoria, F. T. (2020). Governance and Quality of Life in Smart Cities: Towards Sustainable Development Goals. *Journal of Cleaner Production*, 253, pp. 1-33.
- Fu, Qiang. (2018). Bringing urban governance back in: Neighborhood conflicts and depression. *Social Science & Medicine*, 196: 17, United Kingdom.
- Korosteleva, E. A. and Flockhart, T. (2020). Resilience in EU and International Institutions: Redefining Local Ownership in a New Global Governance Agenda. *Contemporary Security Policy*, 41(2), pp. 153-175.
- Lyall, C. and Tait, J. (2019). Beyond the Limits to Governance: New Rules of Engagement for the Tentative Governance of the Life Sciences. *Research Policy*, 48(5), pp. 1128- 1137.
- Markus, G. B. and Krings, A. (2020). Planning, Participation, and Power in a Shrinking City: The Detroit Works Project. *Journal of Urban Affairs*, 42(8), pp. 1141-1163.
- Meyer, N. and Auriacombe, C. (2019). Good Urban Governance and City Resilience: An Afrocentric Approach to Sustainable Development. *Sustainability*, 11(19): pp. 55-14.

- Taşan-Kok, T., Atkinson, R., and Martins, M. L. R. (2020). Hybrid Contractual Landscapes of Governance: Generation of Fragmented Regimes of Public Accountability through Urban Regeneration. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 1-21, In press.
- UN- HABITAT. (2009). Urban Governance index (UGI) a tool to measure progress in achieving good urban governance. www.unhabitat.org.
- United Nations Development Programme. (1997). "Governance for sustainable human development" – A UNDP policy paper. New York: UNDP.
- World Bank. (2012). The Worldwide Governance Indicators. From: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>. Accessed 2012/8/5.
- Yang, H. (2021). Holistic Governance: An Explanatory Framework, In: *Urban Governance in Transition*, pp. 57-95).

References

- Abdali, A., Zabihi, H. and Majedi, H. (2019). Explaining the Conceptual Framework of Good Urban Governance Based on Integrated Urban Management (Case Study: Tehran Metropolis). *New Attitudes in Human Geography*, 12 (1), pp. 293-309. [In Persian]
- Bhaduri, S. (2020). Unit-2 Urban Management and Management of Urban Services. New Delhi: Indira Gandhi National Open University.
- Biswas, R., Jana, A., Arya, K. and Ramamritham, K. (2019). A good-governance framework for urban management, *Journal of Urban Management*, 8(2), pp. 225-236.
- De Guimarães, J. C. F., Severo, E. A., Júnior, L. A. F., Da Costa, W. P. L. B. and Salmoria, F. T. (2020). Governance and Quality of Life in Smart Cities: Towards Sustainable Development Goals. *Journal of Cleaner Production*, 253, pp. 1-33.
- Fu, Qiang. (2018). Bringing urban governance back in: Neighborhood conflicts and depression. *Social Science & Medicine*, 196: 17, United Kingdom.
- Hail Moghaddam, K. and Nouri Kermani, A. (2018). Investigating the role of urban management in urban intelligence (Case study: District 5 of Tehran Municipality). *Geographical Sciences (Applied Geography)*, 14 (28), pp. 267-286. [In Persian]
- Kazemi, H. and Rahmani, B. (2020). Evaluating good urban governance for Iranian cities Case study: Ahvaz city, *Environmental Management*, 13 (48), pp. 89-108. [In Persian]
- Korosteleva, E. A. and Flockhart, T. (2020). Resilience in EU and International Institutions: Redefining Local Ownership in a New Global Governance Agenda. *Contemporary Security Policy*, 41(2), pp. 153-175.
- Lyall, C. and Tait, J. (2019). Beyond the Limits to Governance: New Rules of Engagement for the Tentative Governance of the Life Sciences. *Research Policy*, 48(5), pp. 1128-1137.
- Markus, G. B. and Krings, A. (2020). Planning, Participation, and Power in a Shrinking City: The Detroit Works Project. *Journal of Urban Affairs*, 42(8), pp. 1141-1163.
- Meshkini, A., Hosseinpour, M. and Khodaei, S. (2020). An Analysis of the Role of Social Capital in the Formation of Good Urban Governance (Case Study: Ardabil City). *Environmental Management*, 13 (51), pp. 133-158. [In Persian]
- Meyer, N. and Auriacombe, C. (2019). Good Urban Governance and City Resilience: An Afrocentric Approach to Sustainable Development. *Sustainability*, 11(19): pp. 55-14.
- Mottaqi, A., Ghorbani Sepehr, A., and Sultan Mohammadi, Z. (2019). An Analysis of the Role of Local Governments in Sustainable Urban Development (Case Study: Iranian Cities). *New Attitudes in Human Geography*, 4 (11): pp. 325-349. [In Persian]
- Pourahmad, A., Piri, E., Mohammadi, Y., Parsa, S. h. and Heidari, S. (2018). Good Urban Governance in Urban Neighborhoods (Case Study: Marivan City). *Urban Economics and Management*, 6 (24), pp. 81-98. [In Persian]
- Statistics Center of Iran. (2016). Detailed results of the General Census of Population and Housing. West Azerbaijan Province. Urmia. [In Persian]
- Taher Mousavi, Z. and Qarehdaghi, R. (2020). Evaluating the performance of municipalities in East Azarbaijan province based on indicators of good governance. *Management Policy*, 2 (1), pp. 27-38. [In Persian]
- Tala, H., Mottaqi, A. and Ghorbani Sepehr, A. (2019). Diplomacy and political management of the city (concepts, patterns and power relations in the city). Tehran: Geographical Association of Iran Publications. [In Persian]
- Taşan-Kok, T., Atkinson, R. and Martins, M. L. R. (2020). Hybrid Contractual Landscapes of Governance: Generation of Fragmented Regimes of Public Accountability through Urban Regeneration. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 1-21, In press.
- UN- HABITAT. (2009). Urban Governance index (UGI) a tool to measure progress in achieving good urban governance. www.unhabitat.org.

- United Nations Development Programme (1997). “Governance for sustainable human development” – A UNDP policy paper. New York: UNDP.
- World Bank. (2012). The Worldwide Governance Indicators. From: <http://info.worldbank.org/governanc4e/wgi/index.asp>. Accessed 2012/8/5.
- Yang, H. (2021). Holistic Governance: An Explanatory Framework, In: Urban Governance in Transition, pp. 57-95.

نحوه استناد به این مقاله:

حسین پور، مهدی؛ کلانتری، محسن و پیری، عیسی (۱۴۰۰). شناسایی و تحلیل بازیگران اصلی و تأثیرگذار در حکمرانی خوب شهری (مطالعه موردی: شهر ارومیه)، *مطالعات جغرافیایی نواحی ساحلی*, ۳(۸)، صص. ۲۷-۴۳. DOI:10.22124/gscaj.2022.21191.1130

Copyrights:

Copyright for this article are retained by the author(s), with publication rights granted to *Geographical studies of Coastal Areas Journal*. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

